

อาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม

: บทบาทในการควบคุมสังคม

นายเชื้อชาย โพธิ์กลิ่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-738-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018143

I 1A5571b2

VOLUNTEER PROBATION OFFICER OF MINISTRY OF JUSTICE

: ROLES IN SOCIAL CONTROL

MR. CHUACHAI PHOGLIN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-738-4

เชื้อชาย ไพธิ์กลิ่น : อาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม : บทบาทในการควบคุม
สังคม (VOLUNTEER PROBATION OFFICER OF MINISTRY OF JUSTICE : ROLES IN
SOCIAL CONTROL) อ.ที่ปรึกษา : รศ.วิระพงษ์ บุญโญภาส, ดร.จิรนิติ หะวานนท์,
92 หน้า. ISBN 974-581-738-4

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงหลักเกณฑ์ แนวความคิด บทบาทอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายใน
การปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรมว่าเป็นเช่นใด มีขอบเขตและบทบาทผู้ยุติบทบาท
ในการควบคุมสังคมเพียงใด และควรจะหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเสริมสร้างบทบาท วางมาตรการ
และคุ้มครองในการควบคุมสังคมหรือไม่เพียงใด

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ทำหน้าที่
ช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ถือเป็นบทบาทในการควบคุมสังคม
แบบเป็นทางการ และอาสาสมัครโดยบทบาทย่อมทำหน้าที่ควบคุมสังคมแบบไม่เป็นทางการได้อย่างมี
ประสิทธิภาพได้อีกด้วย เป็นผู้กระตุ้นเตือนสำนึกประชาชนให้รับผิดชอบร่วมกันในการควบคุมตนเอง เพื่อ
ขจัดปัญหาสังคมและสร้างความสงบสุขในการอยู่ร่วมกัน ซึ่งควรมีการปรับปรุงแก้ไข วางมาตรการ และ
ให้การคุ้มครองบทบาทอาสาสมัครคุมประพฤติ

ท้ายสุดนี้ได้สรุปเสนอแนะแนวทาง ตลอดจนวิธีการ มาตรการในการควบคุมสังคม การ
คุ้มครองตามกฎหมาย สร้างเสริมบทบาท แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายให้ทำหน้าที่ควบคุมสังคมได้อย่าง
ชัดเจนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C070264 : MAJOR LAW

KEY WORD : VOLUNTEER/PROBATION/MINISTRY OF JUSTICE/SOCIAL CONTROL

CHUACHAI PHOGLIN : VOLUNTEER PROBATION OFFICER OF MINISTRY OF JUSTICE
: ROLES IN SOCIAL CONTROL. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.VEERAPONG
BOONYOPAS, JIRANITI HAVANONT, Ph.D., 92 PP. ISBN 974-581-738-4

This study has objective of studying on principle, and role of Law enforcement in Volunteer Probation Officer of Ministry of Justice for example what is the scope of duty of VPO. in Social Control and what is the best way to adjust the plan and the strategies for social control.

The result of the studying has been indicated that the role of VPO. can ameliorate the Probation Officer on the colour of their office following to section 56th of Penal Code both formal and informal on doing their work in social control and also to impulse the public senses to be aware of self control in social problem protection and preserve the peaceful of living together in society so that the role of VPO. should provide in what it should be.

Last of all the conclusion of study has been shown the measures to protect the VPO. and to support his role for more efficiency in social control which must rely on legal improving on the status of VPO.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชานิติศาสตร์
สาขาวิชานิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก
 รองศาสตราจารย์วระพงษ์ บุญโญภาส คร. จิรนิติ หะวานนท์ กรรมการที่ปรึกษา
 วิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งโดยตลอดในการวิจัย
 ตลอดจนผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาญวิทย์ ยอดมณี ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ ท่านอาจารย์วิชา มหาคุณ และท่านอาจารย์นันทิ
 จิตสว่าง คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้ขอคิดเห็น แก่ข้อบกพร่อง
 อันเป็นผลดียิ่ง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ซึ่งให้กำลังใจเสมอมา
 และคุณครู คณาจารย์ ทั้งหลายที่ได้ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

เชื้อชาย โพธิ์กลิ่น

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
วัตถุประสงค์.....	6
ขอบเขตของการศึกษา.....	7
วิธีดำเนินการศึกษา.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2. แนวความคิดและหลักการควบคุมสังคม.....	9
การควบคุมสังคม.....	11
ความหมายการควบคุมสังคม.....	12
รูปแบบของการควบคุม.....	12
วิธีการควบคุม.....	13
กลวิธีแห่งการควบคุม.....	14
องค์ประกอบของการควบคุมทางสังคม.....	15
ความหมายของปทัสสถาน.....	16
กลวิธีในการควบคุม.....	19
กลุ่มบุคคลและสถาบันในการควบคุมสังคม.....	21

3. อาสาสมัครคุมประพฤติ.....	24
ความหมายการคุมประพฤติ.....	25
แนวความคิดเกี่ยวกับการคุมประพฤติ.....	26
หลักการควบคุมความประพฤติ.....	27
หลักเกณฑ์การคุมประพฤติ.....	28
อำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติ.....	32
การคุมประพฤติกับการควบคุมสังคม.....	33
อาสาสมัครคุมประพฤติ.....	34
วัตถุประสงค์ของโครงการอาสาสมัคร.....	40
การสรรหาอาสาสมัครคุมประพฤติ.....	42
บทบาทหน้าที่.....	45
อาสาสมัครคุมประพฤติในสิงคโปร์.....	48
อาสาสมัครคุมประพฤติในญี่ปุ่น.....	57
4. ความสัมพันธ์อาสาสมัครคุมประพฤติกับการควบคุมสังคม.....	67
บทบาทในการคุมประพฤติ.....	67
อำนาจในการคุมประพฤติ.....	68
การเป็นผู้นำชุมชนควบคุมสังคม.....	69
สถาบันกับการควบคุมสังคม.....	70
ความสำคัญของอาสาสมัครคุมประพฤติ.....	73
อาสาสมัครคุมประพฤติกับแนวทางการควบคุมสังคม.....	74
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	79
บรรณานุกรม.....	85
ประวัติผู้เขียน.....	92